

BINAR

het verhaal van Pak Widi

door **Laila Polkerman**

www.werkgroep72.org
werkgroep_72@hotmail.com

Hoe maak je contact met je omgeving als je blind bent in Indonesië? Met die vraag togen wij naar BINAR, de stichting die is opgezet door Pak Asep Widijaya (kortweg Widi), zelf blind geworden op zijn 23e door een progressieve oogziekte. We worden welkom geheten in het gebouwje dat BINAR huisvest. Als wij aan komen lopen heeft Widi ons al gehoord en komt het gebouw uit. Widi richt zich naar de plek waar ons geluid ongeveer vandaan komt en steekt zijn hand voor zich uit. De hand wijst langs ons. In één seconde is daar het besef dat dit iets is wat Widi continu moet doen. Het anticiperen op en plaatsen van geluiden om in contact te blijven met zijn omgeving. Als wij één voor één zijn hand vastpakken ter begroeting, heeft hij houvast en richt hij zich naar ons toe. Het gebouw van BINAR lijkt in niets op de faciliteiten zoals wij die kennen in Nederland. Er zijn drempels, op- en afstapjes, trappen, bochten, smalle doorgangen, meubels die

van plaats zijn veranderd sinds ons vorige bezoek en Widi beweegt zich hier zelfverzekerd maar schuifelend doorheen, af en toe om zich heen voelend of er iemand of iets naast hem staat.

BINAR biedt momenteel onderdak en scholing aan zeven kinderen die blind of slechtziend zijn en vaak ook nog een andere handicap hebben. Zij wonen bij BINAR omdat de ouders niet weten hoe ze om moeten gaan met de handicap van hun kind of omdat dit een te grote last is voor het gezin. Verder gaan er nog eens veertien blinde/slechtziende kinderen bij BINAR naar school en krijgen zes kinderen les aan huis. Na een rondleiding door het gebouw en het jongenshuis en meisjeshuis, beide gelegen op een paar minuten lopen over een stoffige hobbelige weg, nemen we plaats voor een gesprek met Widi. Hij vertelt dat hij een oogziekte kreeg tijdens zijn studie techniek. Hij ontmoette in die tijd ook zijn vrouw, maar ze werden pas een stel nadat hij blind was geworden. Het verlies van zijn zicht viel hem zwaar. Toen hij eenmaal volledig blind was, werd hij zo boos en gefrustreerd dat hij negen jaar lang de deur niet is uitgegaan en depressief raakte. Dit veranderde pas toen zijn dochter werd geboren. Hij wilde niet langer bij de pakken neerzitten. Widi had al over *Mitra Netra* gehoord, een stichting die ook gesteund wordt door Werkgroep 72. Hier kreeg hij les in braille, werken met een pratende computer en het gebruiken van een blindenstok. *Mitra Netra* hielp hem bij zijn omscholing en het vinden van passend werk. Hierna heeft Widi enkele jaren als leerkracht in het speciaal onderwijs gewerkt, voor zowel blinden als verstandelijk gehandicapten, op

verschillende scholen in Jakarta. Zo ontstond zijn wens om zelf een school op te zetten voor kinderen die speciale zorg nodig hebben, om zo zijn eigen ervaring te kunnen delen met kinderen die slecht of niet kunnen zien. Naast gewone schoolvakken (met behulp van brailleboeken en pratende computers) krijgen de kinderen bij BINAR elke dag les op straat in het gebruik van de blindenstok en wordt er veel aan muziek gedaan.

Over zijn eigen ervaring als blinde in Indonesië vertelt Widi dat hij een keer in Bandung was voor een bezoek aan het ministerie van Onderwijs en met zijn blindenstok langs de weg stond te wachten om over te kunnen steken. Zijn uitgestoken blindenstok werd geraakt door een voorbijkomende auto en brak af en hoewel hij aan iedereen die hij langs hoorde komen vroeg of hij geholpen kon worden duurde het een half uur voordat iemand hem daadwerkelijk bij de arm wilde pakken om hem te helpen met oversteken. Widi wijdt dit aan onbegrip en gebrek aan kennis bij veel Indonesiërs van hoe om te gaan met welke handicap dan ook. Tot kort geleden kon je in Indonesië als blinde persoon niet veel meer zijn dan een bedelaar en was je per definitie arm. Mensen die blind zijn, gaan helaas vaak nog steeds uit van deze werkelijkheid. Widi ziet het dan ook als zijn missie om anderen te leren dat blinde en slechtziende mensen ondanks hun handicap heel veel dingen wel kunnen. Hij doet dit enerzijds door een rolmodel te zijn voor zijn pupillen, hen zelfvertrouwen te geven en te leren hoe ze dingen kunnen bereiken en voor zichzelf kunnen zorgen en anderzijds door begrip te kweken bij ziende mensen; als hij met het openbaar vervoer reist bijvoorbeeld, zal hij altijd de bestuurder vertellen dat hij blind is en zeggen waar hij eruit moet. Hij merkt steeds vaker dat passagiers hem helpen en waarschuwen als de halte bijna bereikt is.

Widi merkt inmiddels dat hij bij overheidsinstellingen meer gerespecteerd wordt dan voorheen. Andere speciale scholen vragen om zijn advies en hij voelt dat hij echt een verschil kan maken. Widi is terecht trots op wat hij allemaal heeft bereikt als blind persoon in Indonesië en wij zijn blij dat Werkgroep 72 hem kan helpen om de wereld van zijn leerlingen groter te maken.

